

Policy för ansvarsfulla investeringar

Policy för ansvarsfulla investeringar

Lannebo Kapitalförvaltning AB ("Lannebo") bedriver aktiv och indexnära fondförvaltning samt diskretionär förvaltning. Denna policy har antagits av VD för Lannebo och uppdateras minst årligen. Lannebo ingår i Öhmankoncernen som ett helägt dotterbolag till E. Öhman J:or AB.

Innehåll

Vision och mål.....	2
Syfte.....	2
Strategier	2
Hållbarhetsintegrering i investeringsbeslut	3
Exkludering.....	5
Aktivt ägande	8
Styrning och uppföljning	11
Medlemskap och samarbeten.....	12
Intressekonflikter.....	12
Rapportering och transparens	12

Vision och mål

Lannebos huvudsakliga mål är att skapa en god långsiktig riskjusterad avkastning till andelsägarna och samtidigt bidra till en hållbar utveckling för samhället och miljön. För att möjliggöra detta integrerar Lannebo hållbarhet i investeringsprocessen då hållbarhetsfaktorer – miljö, sociala aspekter och bolagsstyrning (ESG) påverkar ett företags förmåga att generera långsiktig, uthållig tillväxt och lönsamhet.

Målet med ansvarsfulla investeringar är att:

- eftersträva att investera i företag med hållbara affärsmodeller,
- skapa mervärde för andelsägarna genom att identifiera investeringar vars värde kan utvecklas positivt som en effekt av exempelvis omställningen till en mer hållbar ekonomi,
- sträva efter en hög medvetenhet om relevanta hållbarhetsrisker inom ramen för investeringsprocessen för att minska risken att andelsägare påverkas negativt och
- genom aktivt ägande bidra till en hållbar utveckling i de företag vi investerar i.

Syfte

Syftet med policyn är att beskriva Lannebos hållbarhetsarbete, de strategier som styr det aktiva ägandet samt hur hållbarhet integreras i investeringsprocessen. Policyn omfattar samtliga Lannebos fonder. Vid eventuella investeringar i externa fondandelar eller derivat ska policyn tillämpas i så stor utsträckning som möjligt.

Strategier

Hållbarhet integreras i fondernas investeringsprocess genom tre huvudsakliga strategier:

- Hållbarhetsintegrering i investeringsbesluten (välja in)
- Exkluderingar (välja bort)
- Aktivt ägande (påverka)

Hållbarhetsintegrering i investeringsbeslut

För att kunna investera i företag med långsiktigt hållbara affärsmodeller som bedriver sin verksamhet på ett ansvarsfullt sätt integreras hållbarhetsfaktorer i investeringsprocessen i fonderna. Det bidrar till att minska risken i fonderna, då hållbarhetsfaktorer kan påverka företagens finansiella prestanda, och hjälper samtidigt till att identifiera företag med positiv inverkan på samhället och miljön. Dessutom bidrar en ökad kunskap om företagen till möjligheten att fatta välgrundade investeringsbeslut.

Hållbarhetsanalys – ESG Studio

Förvaltarna integrerar miljömässiga, sociala och bolagsstyrningsfaktorer (ESG) i sina investeringsbeslut med hjälp av ESG Studio, ett internt verktyg som ger tillgång till relevant hållbarhetsinformation för att genomföra grundliga hållbarhetsanalyser. Innan en investering görs säkerställer förvaltarna att den uppfyller Lannebos exkluderingskriterier följt av en hållbarhetsanalys. Analysen utförs för samtliga investeringar, både aktier och räntebärande värdepapper, i aktivt förvaltrade fonder och syftar huvudsakligen till att:

- Identifiera företagets främsta risker och möjligheter
- Säkerställa god bolagsstyrning
- Identifiera om investeringen uppfyller kraven för en hållbar investering
- Beakta huvudsakliga negativa konsekvenser (PAI)

Förvaltarna ansvarar för att genomföra en hållbarhetsanalys och integrera dess resultat i investeringsbeslutet. Hållbarhetsanalysen omfattar olika faktorer, såsom företagets utsläpp av växthusgaser och om det har vetenskapligt baserade utsläppsminskningsmål, säkerställande av goda arbetsförhållanden, respekt för mänskliga rättigheter och risken för korruption. Resultaten av hållbarhetsanalysen ger förvaltarna värdefulla insikter om miljömässiga, sociala och bolagsstyrningsrelaterade överväganden.

ESG Studio hämtar data från externa dataleverantörer, fondbolagets påverkanssystem samt vår egen analys av bolagen. Om hållbarhetsdata saknas i ESG Studio och rapporteringen från företaget är bristfällig, kan förvaltaren skicka en ESG Due Diligence till företaget. Detta ger företaget möjlighet att besvara frågor för att ge en heltäckande bild av företagets hållbarhetsrisker och -möjligheter.

Hållbarhetsanalysen dokumenteras tillsammans med investeringsbeslutet.

Huvudsakliga negativa konsekvenser

Fondbolaget beaktar huvudsakliga negativa konsekvenser (PAI) i hållbarhetsanalysen, genom påverkansdialog och genom exkludering. I hållbarhetsanalysen analyserar förvaltaren investeringens påverkan på hållbarhetsfaktorer, som finns tillgängliga i ESG Studio. Urvalet av relevanta PAI-indikatorer har baserats på datatillgänglighet, datakvalitén och indikatorns relevans för bolagets sektor. Tröskelvärden har etablerats för att tydliggöra vad som utgör en ökad hållbarhetsrisk, som kan leda till påverkansdialog eller vidare analys av hållbarhetsfaktorns negativa påverkan eller exkludering. Marknadsfondernas metod av beaktande av PAI-indikatorer sker genom exkludering då de är indexnära fonder. För mer detaljerad information om varje enskild fonds beaktning av hållbarhetsfaktorerna samt fondbolagets redogörelse hänvisar vi till respektive fonds informationsbroschyr samt fondbolagets redogörelse för investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer.

Hållbara investeringar

Lannebo eftersträvar att investera i så kallade hållbara investeringar. En hållbar investering är en investering som via sin verksamhet bidrar till ett miljörelaterat eller socialt mål samtidigt som den inte orsakar skada för något annat miljömål eller socialt mål. Därtill måste investeringen följa praxis för god bolagsstyrning.

Det övergripande målet med Lannebos hållbara investeringar är att de ska bidra till FN:s globala mål för hållbar utveckling. Identifiering av om investeringen klassas som hållbar görs i hållbarhetsanalysen och bedömningen inkluderar kriterier för bidrag, betydande skada och god bolagsstyrning som måste uppfyllas.

Fondernas andel hållbara investeringar kontrolleras dagligen av riskhanteringsfunktionen för att säkerställa att eventuell utlovad minimiandel efterlevs. Genom att följa andelen hållbara investeringar kan vi mäta fondernas bidrag till FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Integrering av hållbarhetsrisker

En hållbarhetsrisk definieras som en miljörelaterad, social eller styrningsrelaterad händelse eller omständighet, som om den skulle inträffa, skulle ha en faktisk eller potentiell betydande negativ inverkan på investeringens värde. Fonderna hanterar hållbarhetsrisker genom att integrera hållbarhet i investeringsbesluten (välja in), exkludera (välja bort) samt att bedriva aktivt ägande (påverka).

Integrering av hållbarhetsrisker sker genom att förvaltarna analyserar miljömässiga, sociala och bolagsstyrningsfaktorer (ESG) i sina investeringsbeslut med hjälp av ESG Studio som ger tillgång till relevant hållbarhetsinformation för att genomföra hållbarhetsanalyser och bedöma investeringens väsentliga hållbarhetsfaktorer. I hållbarhetsanalysen utvärderas företagets policy, bolagsstyrning och annan relevant publik information, till exempel årsredovisning och hållbarhetsrapport. Ytterligare information erhålls vid företagspresentationer, bolagsdialoger eller vid platsbesök. I hållbarhetsanalysen används data från extern dataleverantör tillsammans med intern hållbarhetsanalys. Hållbarhetsrisker hanteras även genom att exkludera vissa typer av produkter och tjänster enligt fondbolagets exkluderingskriterier. Genom fondbolagets aktiva ägande påverkar vi även företag att proaktivt arbeta med hållbarhetsrisker för att undvika händelser och incidenter som kan medföra negativ värdeutveckling.

Marknadsfonder (indexnära)

Marknadsfonderna är indexnära fonder som integrerar hållbarhetsrisker och -möjligheter genom att övervikta investeringar i företag med högt hållbarhetsbetyg inom sin sektor och region, samtidigt som investeringar i företag med lägre hållbarhetsbetyg underviktas eller exkluderas. Hållbarhetsbetyget viktas utifrån sektorns materialitet, med undantag för bolagsstyrningsfaktorer som alltid utgör en tredjedel av det totala betyget, då detta är en förutsättning för hantering av hållbarhetsrisker och möjligheter.

Hållbarhetsriskers troliga påverkan på fondens avkastning

Hållbarhetsrisker kan direkt eller indirekt komma att påverka ett företags omsättning och kostnader och därmed få en betydande positiv eller negativ effekt på dess finansiella resultat och fondens värdeutveckling. Till exempel kan brister i bolagsstyrning och kontrollstruktur leda till missförhållanden som negativt påverkar ett företags aktiekurs. Betydande exponering mot såväl omställnings-, som fysiska klimatrisker, kan medföra en sårbarhet om riskerna materialiseras och då leda till att fondens underliggande tillgångar sjunker i värde. Därför är det avgörande att integrera hållbarhetsrisker i investeringsbesluten för att uppnå en långsiktigt god riskjusterad avkastning.

Exkludering

Ställningstaganden

Fondbolagets ställningstaganden gällande exkluderingar baseras på följande resonemang:

- Vissa produkter och tjänster bedöms löpa stor risk att ha negativa effekter på omvärld, samhället och olika intressenter.
- Vissa produkter och tjänster är oförenliga med vår roll som ansvarsfull investerare, vårt långsiktiga investeringsperspektiv och vårt mål att investera för en hållbar utveckling och framtid.
- Vissa produkter och tjänster bedöms innebära förhöjda hållbarhetsrisker som vi inte vill ta i våra fonder.

Definition

Lannebo tillämpar Fondbolagens Förenings definition av exkludering av verksamheter, produkter och tjänster, vilket innebär att högst 5 % av en investerings omsättning får komma från den exkluderade produkten eller tjänsten. Lannebo har valt att benämna en gränsdragning över 5 % som en begränsning.

Normsbaserad screening

Lannebo exkluderar företag som systematiskt bryter mot internationella normer och konventioner relaterade till miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt eller bekämpning av korruption. Dessa inkluderar bland annat FN:s globala överenskommelse, Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD):s riktlinjer för multinationella företag, ILO:s arbetsrättsliga konventioner, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter (UNGP) och dess underliggande konventioner.

Lannebo screenar samtliga innehav för eventuella brott mot internationella normer och konventioner. Vid identifiering av ett portföljinnehav som är förknippat med överträdelser av internationella normer och konventioner granskar förvaltarna och hållbarhetsteamet den identifierade överträdelsen, ofta i dialog med det berörda företagets ledning. Vid behov eskaleras därefter förfarandet till Lannebos Kommitté för ägarstyrning och hållbarhet som analyserar och beslutar om överträdelsen är av sådan karaktär att den bedöms strida mot fondbolagets normbaserade exkluderingskriterier. Bedöms överträdelsen strida mot dessa ska portföljinnehavet avyttras enligt fastställd rutin. Överträdelser av denna karaktär är mycket sällsynta i fondernas innehav.

Sanktioner

Lannebo investerar inte i bolag och statsobligationer (stater) som är föremål för sanktioner utgivna av FN och EU. Samtliga investeringar kontrolleras mot sanktionslistor dagligen.

Produktbaserade exkluderingskriterier

Produkter/tjänster	Produktion	Distribution
Kontroversiella vapen	0 %	0 %
Kärnvapen	0 %	0%
Vapen ¹	0 %	5 %
Pornografi	0 %	5 %
Tobak	0 %	5 %
Spel (gambling)	5 %	5 %
Alkohol	5 %	5 %
Cannabis	5 %	5 %

¹Fonder kan undantas exkludering av vapen och försvarsmateriel. Vilka fonder detta gäller specificeras i respektive fonds hållbarhetsrelaterade förköpsinformation.

Fossila bränslen	Produktion/utvinning	Energiproduktion
Kol	0 %	5 % ²
Olja, oljesand	0 %	-
Gas	0 %	-

Produktbaserade begränsningar

Fossila bränslen	Produkter & tjänster	Distribution (ej transport)
Olja	25 % ²	10 % ²
Gas	25 % ²	10 % ²

²**Gäller inte omställningsbolag:** Bolag med exponering mot fossila bränslen kan spela en viktig roll i omställningen till en koldioxidsnål ekonomi. Fondbolagets fonder har därför möjlighet att investera i bolag inom distribution, energiproduktion samt relaterade produkter och tjänster inom fossila bränslen vars andel av omsättning överstiger respektive gränsvärde om följande tre kriterier är uppfyllda:

1. Bolaget har åtagit sig att arbeta i linje med Parisavtalets mål, exempelvis genom att ha satt vetenskapligt baserade utsläppsminskningmål (science-based targets, SBT).
2. Företagets investeringar stöder en övergång till en fossilfri ekonomi.
3. Företagets verksamhet är inte huvudsakligen relaterad till fossila bränslen, maximalt 50 % av omsättningen får komma från fossil verksamhet.

Undantag från exkluderingskriterier

Fonder kan undantas fondbolagets produktbaserade exkluderingskriterier om bolaget bedöms vara ansvarsfullt enligt Lannebos ställningstaganden. Vilket innebär att investeringar som normalt skulle exkluderas på grund av femprocentsgränsen, kan tillåtas av hållbarhetsteamet eller CIO. Detta för att strikt tillämpning av exkluderingskriterier kan leda till oavsiktliga investeringsbeslut där ansvarsfulla bolag utesluts av fel anledningar.

Vilka fonder som omfattas av dessa undantag specificeras i respektive fonds hållbarhetsrelaterade förköpsinformation.

Efterlevnad

Efterlevnad av samtliga exkluderingskriterier och begränsningar säkerställs före investering samt efter investering på daglig basis.

Aktivt ägande

Lannebos engagemang som aktiva ägare utgör en central del av Lannebos arbete. Målet med Lannebos aktiva ägande är att främja långsiktigt hållbara affärsmetoder inom innehaven samtidigt som negativa konsekvenser för miljön och människor minimeras. Detta engagemang bidrar till välgrundade investeringsbeslut och gynnar långsiktighet både för innehaven och andelsägarna. Genom att engagera oss i företagen och föra dialog med ledande befattningshavare kan vi som aktiva ägare förmedla våra krav och förväntningar. Detta påverkar företagen att förbättra sin hantering av hållbarhetsrisker och -möjligheter. Vårt aktiva ägande ger oss dessutom värdefulla insikter i företagens strategier, styrningspraxis och hållbarhetsprestanda, vilket tillsammans med finansiell analys används för att bedöma den övergripande kvaliteten och långsiktiga hållbarheten i investeringarna. Vi anser att företag med robusta styrningsstrukturer, transparent rapportering och stark hållbarhetsprestanda har större sannolikhet att generera avkastning över tid. Det aktiva ägandet bedrivs i nära samarbete mellan förvaltningen och hållbarhetsteamet.

Aktivt ägande utförs genom tre huvudsakliga strategier:

- Deltagande i valberedningar
- Röstning på bolagsstämmor
- Påverkansdialog

Fonderna placerar globalt i företag över en stor mängd marknader. Ur ett ägarperspektiv är dock den svenska aktiemarknaden särskilt betydelsefull på grund av den betydande ägarandel som fondbolaget har på den svenska marknaden.

Valberedningar

Syftet med att delta i valberedningar är att bidra till att företagen vi investerar i bedriver en effektiv och ansvarsfull bolagsstyrning. Genom att engagera oss i valberedningar kan vi påverka sammansättningen av styrelsen och därigenom främja en god bolagsstyrning som kan leda till bättre beslut och högre avkastning. Lannebo deltar i valberedningar i de företag där fondbolaget är en av de största ägarna förutsatt att utformningen av valberedningen sker på sådant sätt att fondbolagets handlingsfrihet är oinskränkt och att det bedöms ligga i andelsägarnas gemensamma intresse. I valberedningens arbetsuppgifter ingår att utvärdera befintlig styrelse, lägga fram förslag till ordförande och övriga ledamöter i styrelsen samt förslag till arvodering av styrelseledamöter, styrelseordförande, utskottsledamöter, utskottsordförande och revisor.

Röstning på bolagsstämmor

Sund bolagsstyrning bidrar positivt till aktieägarvärdet och röstning är ett effektivt verktyg för att påverka företag i rätt riktning. Bolagsstämman är företagets högsta beslutande organ, där aktieägare har rätt att utöva sitt inflytande genom att utnyttja sin rösträtt. Där väljer aktieägarna bland annat företagets styrelse och revisorer samt beslutar om frågor rörande exempelvis ansvarsfrihet, incitamentsprogram och utdelning. På stämman har aktieägarna möjlighet att ställa frågor till styrelsen, ledningen och revisorerna.

Lannebo röstar på bolagsstämmor samt offentliggör hur vi har röstat. Vi har som huvudprincip att rösta på bolagsstämmor där fondbolaget har aktieinnehav. Om innehavets storlek är ringa i förhållande till övriga aktieägare avgörs lämpligheten i att rösta på bolagsstämman från fall till fall. Röstningen på bolagsstämmor prioriteras i första hand i fondbolagets aktivt förvaltade aktiefonder. Fondbolagets ägarandel är normalt större i Sverige än på utländska börser, men även på dessa börser agerar fondbolaget där förutsättningarna för en gynnsam effekt för fondandelsägarna bedöms uppnås. Graden av aktivitet i marknadsfonderna bestäms utifrån vilket värde som bedöms kunna uppnås för andelsägarna. Röstning kan ske på flera olika sätt, såsom fysiskt deltagande, poströst eller via röstrådgivare.

Lannebo arbetar även aktivt för att Svensk kod för bolagsstyrning fortlöpande anpassas, med målet att främja en god utveckling av bolagsstyrningen i svenska börsbolag. Detta uppnås främst genom deltagande i relevanta branschorgan, såsom IÄF (Institutionella ägarnas förening), som är en av huvudaktörerna bakom Föreningen för God Sed på Värdepappersmarknaden. Föreningen verkar genom självregleringsorganen

Aktiemarknadsnämnden, Kollegiet för Svensk Bolagsstyrning, och Rådet för Finansiell Rapportering.

Påverkansdialoger

Påverkansdialog med portföljinnehav är ett effektivt sätt att som investerare driva förändring i en mer hållbar riktning. En påverkansdialog är en dialog med ett portföljinnehav och har ett uttalat syfte och mål. Dialogen kan ske med företagsledning, styrelsemedlemmar eller andra experter hos ett företag och syftar till att minska hållbarhetsriskerna i investeringarna samt att uppmuntra företag att ta vara på hållbarhetsmöjligheterna.

Dialoger kan vara proaktiva eller reaktiva. Proaktiva dialoger syftar till att uppmuntra bolagen i en mer hållbar riktning genom att exempelvis få till stånd en positiv påverkan på klimatet. Reaktiva dialoger initieras i samband med en incident eller kontrovers som vi inte vill ska upprepas.

Fondbolaget har en process för att identifiera företag som blir föremål för en påverkansdialog. Processen inkluderar prioritering av företag, fastställa mål och förväntan samt uppföljning av framsteg och dokumentation. Några skäl till att en dialog kan initieras:

- Företaget är föremål för någon av Lannebos fokusområden: Klimat, biologisk mångfald, mänskliga rättigheter och bolagsstyrning
- Företaget är föremål för ett initiativ som Lannebo väljer att initiera, delta i eller signera
- Vid en incident eller kontrovers
- Vid bristfällig hållbarhetsrapportering som försvårar analys av risker och möjligheter
- Företagets PAI-indikatorer visar på hög risk

Påverkansdialogerna utförs i egen regi genom direktkontakt med företaget, tillsammans med andra investerare eller inom ramen för ett samarbetsinitiativ. Genom samarbete med andra investerare ökar vi chansen att påverka bolagen i önskad riktning. Detta behov ökar vid en lägre ägarandel samt vid behov av lokal kännedom vid investeringar i utländska bolag.

Eskaleringsprocess

Vårt huvudsakliga mål med påverkansdialogerna är att styra företagen i en mer hållbar utveckling, vilket gör det möjligt för oss att fortsätta som ägare. Vi strävar efter konkreta

resultat av vår påverkan och vill minimera behovet av eskalering. Om våra mål för en påverkansdialog inte uppnås kan Lannebo vidta följande åtgärder:

- Samarbete med andra investerare antingen direkt eller genom samarbetsinitiativ.
- Agera på bolagsstämman genom att exempelvis rösta emot ordförande, ledamot, ansvarsfrihet eller ersättningsprogrammet. Lannebo kan även publicera aktieägarförslag.
- Avyttring av innehavet kan användas som en sista åtgärd.

Styrning och uppföljning

Styrelsen har det yttersta ansvaret för styrningen av hållbarhetsarbetet och spelar en roll i att övervaka Lannebos insatser för att säkerställa ansvarsfulla affärsmetoder. Hållbarhet är en del av den långsiktiga affärsstrategin och styrelsen ansvarar för att besluta om hållbarhetsstrategin i Lannebos Hållbarhetspolicy.

VD ansvarar för implementering av hållbarhetsstrategin och de hållbarhetsmål som fondbolaget sätter upp. VD ansvarar för att tillse att organisationen har den kompetensförsörjning som behövs för implementering av hållbarhetsstrategierna och målen.

Kommittén för ägarstyrning och hållbarhet beslutar om övergripande ståndpunkter i integreringen av hållbarhet i förvaltningen, ägarstyrning och medlemskap och initiativ.

Förvaltningen ansvarar för att integrera hållbarhet i investeringsprocessen och förvaltarnas arbete följs upp årligen av VD, förvaltningschef och hållbarhetsteamet. Förvaltarnas rörliga ersättning är kopplad till hållbarhet.

Risk och compliance är interna kontrollfunktioner som representerar den andra försvarslinjen, där kontroll av fondbolagets arbete med hållbarhet ingår.

Internrevision är en oberoende kontrollfunktion som utses av och rapporterar till styrelsen. Funktionen är därför oberoende av VD och ledningsgruppen. Syftet med internrevisionens granskningar är att skapa förbättringar i verksamheten genom att självständigt utvärdera fondbolagets styrning, riskhantering och interna kontrollprocesser.

Externrevision gör en oberoende genomgång av Lannebos regulatoriska hållbarhetsrapportering. Detta hjälper oss att säkerställa kvalitén i våra processer och rutiner samt att hitta förbättringspotential.

Medlemskap och samarbeten

Lannebo undertecknade 2014 FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI), vilket är ett initiativ för att främja integration av miljö, sociala och bolagsstyrningsfaktorer i investeringsprocessen och för aktivt ägande. Lannebo engagerar sig aktivt genom medlemskap i olika forum och samarbeten såsom Swesif, Fondbolagens förening, IÄF (Institutionella ägarnas förening), Hållbart Värdeskapande och IIGCC (Institutional investor Group on Climate Change).

Några av Lannebos fonder är även certifierade av ESG4Real som säkerställer att finansiella aktörer och deras investeringar uppfyller standarder för ansvarsfulla investeringar.

Intressekonflikter

Lannebo är ett oberoende fondbolag som inte investerar i närstående bolag. Lannebo är trots det medveten om att eventuella intressekonflikter kan uppstå i samband med aktieägareengagemanget för fondernas räkning. Följaktligen har Lannebo interna regler i syfte att vidta rimliga åtgärder för att förhindra förekomsten av eller för att hantera intressekonflikter.

Rapportering och transparens

Lannebo strävar efter full transparens avseende vårt arbete med ansvarsfulla investeringar. Denna policy publiceras på fondbolagets hemsida tillsammans med en årlig hållbarhetsrapport om fondbolagets arbete. Hållbarhetsinformation för fonderna och diskretionära portföljer rapporteras även i informationsbroschyrer och årsberättelser. Lannebo rapporterar även genom PRI:s rapporteringsverktyg.